

Čís. 619.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 12. listopadu 1920,

kterým se upravuje obchod melasou a osmozovou vodou.

Na základě zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 537 Sb. z. a n., nařizuje se toto:

Článek 1.

Zřízení a účel Československé komise melasové.

Dohledem nad výrobou a spotřebou melasy a osmozové vody, jakož i úpravou obchodu melasou a osmozovou vodou pověřuje se jakožto státní orgán Československá komise melasová se sídlem v Praze.

Komise tato jest podřízena ministerstvu pro zásobování lidu, a pokud jde o vývoz a dovoz, úřadu pro zahraniční obchod a vykonává svoji činnost dle jejich pokynů.

Komise jest právnickou osobou. Není žádným výdělečným podnikem a neprovozuje zaměstnání, jež by směřovalo k zisku. Státní a ostatní úřady jsou povinny podporovati komisi v jejím oboru působnosti, zejména pak jsou úřady tyto povinny prováděti v rámci své působnosti opatření komisi stanovená.

Článek 2.

Složení Československé komise melasové.

Československá komise melasová se skládá:

- a) ze 3 zástupců průmyslu cukerního,
- b) ze 2 zástupců Československé komise cukerní,
- c) ze 3 zástupců průmyslu lihovarnického,
- d) ze 2 zástupců Československé komise lihové,
- e) ze zástupce droždářen,
- f) ze 2 zástupců výrobců krmiv,
- g) ze zástupce Státního obilního ústavu,
- h) ze 2 zástupců pěstitelů cukrovky,
- ch) ze 4 zástupců zemědělských rad, a to po jednom zástupci zemědělské rady v Praze, Brně, Opavě a Bratislavě,
- i) z 5 zástupců vlády.

Členy komise pod a)–g) uvedené jmenuje vylučující zájemníky, ministerstvo pro zásobování lidu, členy pod h) a ch) ministerstvo zemědělství po slyšení příslušných korporací.

Po jednom zástupci vlády jmenuje ministerstvo pro zásobování lidu, ministerstvo financí,

ministerstvo zemědělství, ministerstvo obchodu a úřad pro zahraniční obchod.

Tito vládní zástupci obstarávají státní dozor nad Československou komisí melasovou. Jsou zváni ke všem schůzím plným a pracovního výboru komise a jsou oprávněni kdykoliv promluvit a činit návrhy, o nichž činí se usnesení. Rovněž jsou oprávněni odložit provedení usnesení plné schůze i pracovního výboru komise do té doby, až rozhodne příslušné ministerstvo. Toto rozhodnutí jest pro komisi závazné. Vládní zástupci mají též právo nahlednouti do všech knih, záznamů a jednacích spisů komise a požadovati vysvětlení, která pokládají za nutná.

Článek 3.

Orgány komise.

Orgány komise jsou:

- a) předseda a dva místopředsedové,
- b) pracovní výbor komise,
- c) plná schůze komise.

Předsedu komise a místopředsedy zvolí ze svého středu plná schůze komise. Tito činovníci zvolení v plné schůzi komise podléhají schválení ministerstva pro zásobování lidu.

Plná schůze volí ze svého středu pracovní výbor.

Členové komise jsou, pokud jsou v komisi činní, pomocnými orgány veřejné správy státní s právy a povinnostmi služebního postavení veřejných orgánů a budou jako taková vzati do služebního slibu. Předsedovi a místopředsedům komise přísluší za vedení komise odměna, jejíž způsob a výši stanoví ministerstvo pro zásobování lidu.

Československou komisí melasovou zastupuje na venek předseda (místopředseda). Tito činovníci jsou oprávněni pověřiti třetí osoby, aby je na venek zastupovaly, a je zplnomocniti, aby listiny a nařízení Československé komise melasové za ně podpisovaly.

Článek 4.

Úkoly komise a pracovního výboru.

Úkolem komise jest zejména:

1. Kontrolovati a míti v patrnosti výrobu melasy a osmozové vody, vypracovati jednací řád, který by obsahoval též rozdělovací plán. Jednací řád podléhá schválení zúčastněných ministerstev. Dále rozdělovati vyrobenou melasu a osmozovou vodu spotřebitelům, kontrolovati, zda spotřebitelé účelně a včas upotřebí melasy a osmozové vody jim přidělené.

2. Komise činí jak vůči výrobcům tak vůči spotřebitelům všechna opatření a vydává nařízení,

kteřá jsou potřebná neb účelná pro hospodaření melasou a osmozovou vodou.

3. Komise podává ministerstvu pro zásobování lidu k jeho vyzvání a též z vlastního podnětu návrhy a posudky, pokud jde o hospodaření melasou i o ceny melasy, jakož i ve všech otázkách souvisejících s hospodařením melasou a osmozovou vodou a jejím upotřebením. Pokud se týče dovozu, průvozu a vývozu melasy a osmozové vody, má tutéž povinnost i k úřadu pro zahraniční obchod.

Úkolem pracovního výboru jest zejména připravovati návrhy, které mají býti učiněny plně schůzi komise.

Pracovní výbor jest oprávněn činiti veškerá opatření nikoliv principiální důležitosti, týkající se hospodaření melasou a osmozovou vodou, dále veškerá opatření a zařízení, která mu byla postoupena neb uložena plnou schůzí komise k samostatnému vyřízení, a konečně všechna opatření, která následkem náhlé nutnosti nepřipouštějí odkladu až do usnesení plně schůze komise.

Pracovní výbor jest oprávněn zříditi poradní sbory odborníků za účelem porady o zvláštních záležitostech jednotlivých odborných skupin. Není třeba, aby členové těchto sborů byli členy komise.

Článek 5.

Oznamovací povinnost.

Cukrovary, živnostenské lihovary, jakož i továrny na lisované droždí a jadrná krmiva jsou povinny oznámiti kdykoli komisi k jejímu příkazu své zásoby melasy a osmozové vody dle stavu v den komisi označený a způsobem komisi určeným.

Tutéž povinnost má každý jiný, kdo má melasu a osmozovou vodu v závodě neb v uschování, převyšují-li tyto zásoby 100 q.

Cukrovary jsou povinny oznamovati komisi po dobu své výroby dne 1. a 15. každého měsíce, kolik melasy a osmozové vody v předešlé polovici měsíce vyrobily i kolik v následující polovici měsíce as získají.

K žádosti komise jsou cukrovary povinny oznámiti, kolik cukrovky a surového cukru zpracovaly.

Živnostenské lihovary i továrny na lisované droždí a jadrná krmiva, jakož i všichni jiní spotřebitelé melasy a osmozové vody jsou povinni oznamovati komisi k jejímu příkazu periodicky nebo případ od případu, kolik melasy a osmozové vody zpracovali, pokud se týče spotřebovali a kolik asi budou potřebovati pro určité období komisi stanovené.

Článek 6.

Závěra.

Veškeré zásoby melasy a osmozové vody jsouci pohotově v den vyhlášky tohoto nařízení, jakož i veškerá melasa a osmozová voda budoucně vyrobená dávají se pod závěru. Závěra má účinek, že látky dané pod závěru nesmějí se ani zpracovati, spotřebovati, zkrmiti, ani dobrovolně neb nuceně zeiziti, pokud se tuto jinak nenatizuje.

Závěra zanikne tím, že Československá komise melasová přidělí zásoby spotřebiteli. Komise však jest oprávněna znovu dáti pod závěru melasu a osmozovou vodu sice již přidělenou, ale dosud nezpracovanou.

Melasa a osmozová voda, kterou spotřebiteli přidělila komise melasová ve výrobním období 1919/1920, smí býti dále spotřebována a zpracována, pokud ji Československá komise melasová nedá znovu pod závěru.

Cukrovarům jest dovoleno nejpozději do 31. května 1921 zkrmiti ve svých vlastních hospodářstvích nejvýše 10 procent (10procentní kontingent) melasy, jimi ve výrobním období 1920/21 vyrobené, nebo dodatí ke zkrmení zemědělcům — těmto však toliko melasu nesmíšenou — za cenu, která při naplnění do sudu nepřevyšuje 106 Kč za 100 kg (čl. 9, odst. 1.).

Částky melasy, dodané v mezích 10% kontingentu, buďte v den, kdy odvezeny jsou z cukrovaru, oznámeny Československé komisi melasové s udáním jména a bydliště odběratelova a buďtež kromě toho úhrnně ohlašovány současně s oznámením předkládaným dle předpisu třetího odstavce čl. 5.

V případech zřetele hodných může Československá komise melasová povolití prodoužení lhůty, stanovené v předcházejících odstavcích.

Veškerá opatření a nařízení melasové komise, která se týkají melasy a osmozové vody, vyrobené ve výrobním období 1919/1920, zůstávají i nadále v platnosti.

Článek 7.

Rozdělení melasy.

Z veškeré melasy, vyrobené ve výrobním období 1920/1921, vyhrazuje se, pokud zúčastněná ministerstva jinak nenařídí, nejméně 30% ke zkrmení.

Tyto částky melasy, pokud jich dle čl. 6., odst. 4., cukrovary neodevzdají svým hospodářstvím nebo zemědělcům (10procentní kontingent), jakož i melasu a osmozovou vodu, jež není určena ke zkrmení, rozděluje Československá komise melasová dle předpisů obsažených v jednacím řádu (čl. 4., odst. 1.).

Melasa se rozděluje výslovným přidělem Československé komise melasové.

Článek 8.

Úprava spotřeby a upotřebení.

Československá komise melasová jest výhradně oprávněna a povinna veškerou pod závěru danou melasu a osmozovou vodu kupovati a s ní podle tohoto nařízení nakládati.

Výrobci, držitelé a schovatelé melasy a osmozové vody, dané pod závěru, a spotřebitelé, kteří žádají za přiděl melasy a osmozové vody, jsou povinni uposlechnouti příkazů a opatření Československé komise melasové o dodávce a převzetí melasy a osmozové vody; zejména pokynů vydaných dle jednacího řádu (čl. 4., odst. 1.) o podpisu závěrkových listů a závazných prohlášení. Též jsou povinni předložiti Československé komisi melasové k její žádosti veškeré pomůcky a výkazy, jichž komise potřebuje, aby provedla svůj úkol. Komise jest oprávněna dovolávati se spolupůsobení státních úřadů, aby správnost těchto údajů byla přezkoumána.

Každý spotřebitel melasy a osmozové vody jest povinen použití melasy a osmozové vody, která mu byla Československou komisí melasovou přidělena výhradně k účelu v přidělu stanovenému. Rovněž smí se melasy, kterou cukrovary dle čl. 6., odst. 4., dodají zemědělcům, použití výlučně jen ke krmení v zemědělských podnicích příjemcových.

Všelijak jinak upotřebiti, zejména úplatně nebo bezplatně třetím osobám přenechati melasu, jež byla Československou komisí melasovou přidělena nebo cukrovary dodána (čl. 6., odst. 4.), jest zapovězeno.

Nevyhoví-li spotřebitel opatření nebo nařízení Československé komise melasové o použití melasy a osmozové vody jemu přidělené nebo upotřebí-li melasy, kterou dodal cukrovar (čl. 6., odst. 4.), k jinému účelu, než který jest stanoven v odst. 3. tohoto článku, může Československá komise melasová naříditi, aby přidělená neb cukrovary dodaná melasa a osmozová voda byla donucovacím způsobem odňata. Toto opatření provede politický úřad (administrativní vrchnost) první stolice.

S melasou odňatou donucovacím způsobem naloží Československá komise melasová dle předpisu tohoto nařízení.

Za melasu odňatou donucovacím způsobem nahradí se částka, která při metrickém centu jest o 30 Kč nižší nežli přijímací cena dle ustanovení čl. 9. Z této náhrady srazí se kromě toho náklady za nucené odněti.

Melasa odňatá donucovacím způsobem budiž posledním držitelem až do odvezení bez výloh a odborně uschována.

Zisk, nabytý snad z dalšího prodeje takové melasy, uloží Československá komise melasová do fondu, o jehož použití rozhodne ministerstvo pro zásobování lidu v dohodě s ministerstvem financí.

Podniky zpracovávající melasu a osmozovou vodu jsou povinny melasu a osmozovou vodu, kterou mají v zásobě i kterou jim Československá komise melasová přidělí, zpracovati ve výrobním období 1920/1921 v podniku, jemuž přiděl byl dán. Pokud Československá komise melasová nedovolí výjimek z tohoto závazku, jsou podniky zpracovávající melasu povinny se svou výrobou tak včasné započítati a v ní dle přidělu melasy též pokračovati, aby ve výrobním období 1920/1921 bylo zabezpečeno úplné zpracování zásob melasových i melasy přidělené.

Nevyhoví-li některý podnik tomuto závazku, může mu Československá komise melasová určiti přiměřenou lhůtu ke splnění závazků; nesplní-li se v této lhůtě závazek, může Československá komise melasová bez újmy předpisů, obsažených v čl. 16., s přidělenou melasou jinak naložiti, aniž má podnik nárok na náhradu výloh, které mu vzešly uložením, dopravou atd. melasy a osmozové vody jemu přidělené a u něho uložené.

Porušení předpisů, obsažených v odstavci 3. a 10. tohoto článku, má kromě právních následků výše uvedených v zápětí, že jak bezprávný nabyvatel, tak i bezprávný zcizitel melasy pozbývají nároku na její další přiděl.

Proti všem příkazům a opatřením Československé komise melasové přísluší účastníkům do jednoho týdne po oznámeném příkazu nebo opatření komise stížnost k ministerstvu pro zásobování lidu.

Každý výrobce, schovatel a spotřebitel melasy a osmozové vody ručí za melasu a osmozovou vodu, která u něho z jakéhokoliv důvodu jest uložena, zejména tudíž také za melasu a osmozovou vodu, kterou u něho uloží Československá komise melasová.

Každý příjematel melasy a osmozové vody přejímá všechna nebezpečí dopravy melasy a osmozové vody jemu zasílané bez ohledu, zda mu melasa a osmozová voda byla přidělena či jen k uložení u něho určena.

Článek 9.

Přejímací cena, dodávka, převzetí a placení; přírážky.

Přejímací cena melasy dané pod závěru, pokud pochází z výrobního období 1919/1920, jest 50 Kč, pokud pochází z výrobního období 1920/1921, 100 Kč za 100 kg, základna 50% polarisace, netto za hotové beze srážky z dodací stanice, dodává-li se v kotlových vozech. Dodává-li se k žádosti příjematelově v sudech, zvyšují se tyto ceny o 5 Kč za 100 kg.

Potřebné kotlové vozy a sudy dodati má příjematel vyplacené do stanice dodací.

Při dodávce osmozové vody buď vzata za základ cena melasy tím způsobem, že za 100 kg osmozové vody zaplatiti dlužno za polarisační stupeň $\frac{1}{50}$ ceny melasy, při čemž i zlomky polarisačních stupňů se poměrně započítávají.

O dodávce, převzetí a zaplacení melasy a osmozové vody ve styku Československé komise melasové s cukrovary platí, pokud se v tomto nařízení neb jednacím řádu (čl. 4., odst. 1.) jinak neustanovuje, zvyklosti pražské bursy s obměnou, že melasa pod 46 procenty polarisace může se dodati s obvyklou srážkou na ceně.

Československá komise melasová určí, zda melasu dodati jest v kotlových vozech nebo v tunách nebo v sudech. Každý cukrovar jest povinen k poukazu komise dodati nejméně 15% své výroby v sudech, nečítajíc v to 10procentní kontingent.

Neuposlechnutí tohoto rozkazu zakládá přestupek dle článku 16. nařízení.

O dodávce, převzetí a zaplacení melasy a osmozové vody ve styku Československé komise melasové se spotřebiteli platí ustanovení předchozího odstavce s obměnou, že kupní cenu melasy, došlo-li k výzvě, aby dodány byly kotlové vozy nebo sudy, nutno zaplatiti předem na základě 50procentní polarisace, kupní cenu osmozové vody na základě 30procentní polarisace, kdežto sčítování nastane později, a že při přidělech melasy menších než 150 q obnáší záloha na kupní cenu 115 Kč za q; dále že při dodávkách z lihovarů dlužno náhradu za vyšší polarisaci za procento nad 50 procent počítati $\frac{1}{50}$, za nižší polarisaci za procento pod 50 procent až 45 procent $\frac{1}{50}$, od 45 procent do 43 procent $\frac{1}{30}$ a pod 43 procent $\frac{1}{20}$ ceny 50 Kč, pokud se týče 100 Kč, a že posléze lze dodati melasu a osmozovou vodu pod 75 stupňů sacharisace, aniž nastane srážka z ceny za sacharisaci pod 75 stupňů.

Ministerstvo pro zásobování lidu může pro melasu k účelům průmyslovým v dohodě s ministerstvem obchodu ustanoviti ceny, jež se uchylují od cen výše uvedených.

Uloží-li Československá komise melasová melasu a osmozovou vodu a přidělí ji jinému příjemci než uschovateli, může od příjemce vymáhati výlohy vzešlé uložením, dopravou, vyčerpáním a načerpáním, úroky atd.

O všech sporech vznikajících při přejímání a dodávkách melasy a osmozové vody rozhoduje, pokud se na ně mají vztahovati zvyklosti pražské bursy a nikoliv ustanovení tohoto nařízení nebo jednacího řádu (čl. 4., odst. 1.), rozhodčí soud pražské bursy.

Československá komise melasová může za melasu a osmozovou vodu od ní přidělenou vybírat k úhradě nákladů komise přírážky ke stanovené ceně, jejichž výši schvaluje ministerstvo pro zásobování lidu.

Z melasy a osmozové vody, jež se přiděluje Československou komisí melasovou z některého cukrovaru jeho vlastní továrně na krmiva, na lih nebo na lisované droždí, stávala-li tato továrna již v době vyhlášení tohoto nařízení, mohou se přírážky též vybírat, nesmějí však převyšovati Kč 1.— za každý přidělený metrický cent. Československá komise melasová jest též oprávněna vybírat přírážku až do Kč 1.— za každý metrický cent melasy, kterou cukrovary zkrmí v rámci 10%ního kontingentu (čl. 6., odst. 4.), aneb — bude-li jim to dovoleno — též nad 10%ní kontingent ve vlastních hospodářstvích, jakož i oně melasy, kterou cukrovary dodají zemědělcům ke zkrmění dle ustanovení čl. 6., odst. 4., aneb na základě závazků o dodávce řepy (čl. 11.).

Článek 10.

Povinnosti živnostenských lihovarů a továren na lisované droždí.

Živnostenské lihovary a továrny na lisované droždí, které žádají o přiděl melasy neb osmozové vody, jsou povinny k vyzvání Československé komise melasové přenechatí své kotlové vozy a skladní místnosti (nádržky), aby všechna melasa a osmozová voda, dodávaná ve výrobním období 1920/1921, mohla býti převzata a uložena.

Rovněž jsou povinny na vlastní nebezpečí převzít a uschovati melasu a osmozovou vodu u nich ukládanou (čl. 8., odst. 14.) a Československé komisí melasové zatím zaplatiti příslušné ceny i s přírážkami.

Kdyby melasa a osmozová voda, uložená v lihovaru nebo v továrně na lisované droždí, byla přidělena jinému podnikateli než uschovateli, zaplatí Československá komise melasová dotčenému lihovaru nebo továrně na lisované droždí cenu, vyšetřenou dle čl. 9. i s úroky a s průměrnou náhradou za dopravní, skladní a jiné výlohy dle pokynů obsažených v jednacím řádu.

Výši těchto náhrad i úroků stanoví Československá komise melasová se schválením ministerstva pro zásobování lidu.

Článek 11.

Zrušení smluv.

Všechny kupní, prodejní a dodávkové smlouvy o melase a osmozové vodě z výrobního období 1920/1921, uzavřené před počátkem platnosti tohoto nařízení, se zrušují.

Platnost závazků o dodávce melasy obsažených ve smlouvách o dodávce řepy, jež byly uzavřeny před výrobním obdobím 1914/1915, pak platnost kupních smluv, které uzavřela melasová komise o melase a osmozové vodě z výrobního období 1919/1920, není tím dotčena.

Článek 12.

Vývoz, dovoz a průvoz melasy a osmozové vody.

Melasu a osmozovou vodu z celního cizozemského lze dovážeti toliko s povolením úřadu pro zahraniční obchod a prostřednictvím komise. Komise má právo melasu a osmozovou vodu, jež byla třetími osobami proti tomuto předpisu dovezena, dáti pod závěru a převzítí ji z tuzemského skladu za cenu původní, je-li však tato cena vyšší než přejímací cena v čl. 9. stanovená, za přejímací cenu.

Prodávati melasu a osmozovou vodu k vývozu a vyvážeti je přes celní čáru, šetří-li se platných předpisů a omezení, lze toliko s povolením úřadu pro zahraniční obchod a prostřednictvím komise samotné nebo na základě příkazu od ní uděleného. Komise vyžádá si dříve, než se uzavrou dotyčné smlouvy, svolení úřadu pro zahraniční obchod a ministerstva pro zásobování lidu.

Dojde-li melasa anebo osmozová voda z cizozemského průvozem, jsou majitelé nebo držitelé, jakož i všechny dopravní, překládáním, uložením nebo jinakou manipulací pověřené osoby povinny oznámiti to neprodleně Československé komisi melasové.

Článek 13.

Vývozní a dovozní povolení.

Ministr pověřený vedením úřadu pro zahraniční obchod může pověřiti komisi povolováním vývozu a dovozu melasy a osmozové vody.

Vývozní a dovozní povolení na melasu a osmozovou vodu vydává se na zvláštních formulářích.

Z vývozních a dovozních povolení vybírá komise poplatky až do výše $\frac{1}{2}\%$ z hodnoty zboží na účet kupce a odvádí tento poplatek úřadu pro zahraniční obchod.

Článek 14.

Způsob činnosti Československé komise melasové.

Československá komise melasová jest oprávněna svěřiti provádění čistě obchodní činnosti jí náležející a obstarávání své kancelářské agendy osobě třetí neb odborné firmě, která tuto činnost bude vykonávati pod dozorem komise a které v této vlastnosti přísluší práva a náležitosti povinnosti veřejného orgánu (čl. 3., odst. 4.).

Článek 15.

Komisionářské poplatky a provise.

Dosavadní smlouvy mezi cukrovary a jejich komisionáři a agenti zůstávají, pokud jde o komisionářské poplatky a provise, jež dlužno platiti, nedotčeny.

Článek 16.

Přestupky, trestání politickými úřady.

Přestupky tohoto nařízení, rovněž i každé spolupůsobení při zmaření závazků stanovených v tomto nařízení, pokud nemají býti potrestány trestním soudem, trestají politické úřady I. stolice, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi administrativní policejní vrchnosti pokutou do 20.000 Kč nebo vězením (uzamčením) do šesti měsíců.

Článek 17.

Počátek působnosti.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Zároveň pozbývají platnosti nařízení vlády republiky Československé ze dne 14. listopadu 1919, č. 610 Sb. z. a n., a ze dne 30. ledna 1920, č. 67 Sb. z. a n.

Článek 18.

Provedení.

Provésti toto nařízení ukládá se ministrům pro zásobování lidu, financí, zemědělství, obchodu a ministru pověřenému vedením úřadu pro zahraniční obchod.

Černý v. r.

Dr. Popelka v. r. Dr. Burger v. r.

Dr. Hotowetz v. r.,

jako ministr obchodu a ministr pověřený vedením úřadu pro zahraniční obchod a v zastoupení nepřítomného ministra financí,

Průša v. r.

Husák v. r.

Dr. Kovařík v. r.

Dr. Brdlík v. r.

Dr. Gruber v. r.

Dr. Fatka v. r.

Dr. Mičura v. r.

Dr. Fainor v. r.

Dr. Šusta v. r.

Dr. Procházka v. r.

Čís. 620.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 16. listopadu 1920,

jmž se stanoví prodejní ceny lihu a lihovin.

Na základě zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 Sb. z. a n., nařizuje se toto: